L'obsessiva curiositat pels marcianets

20th Century Fox

Ve de lluny, de molt lluny, la fascinació del cinema pel Planeta Vermell, pels seus cràters i zones obscures, la textura argilosa de la seva superfície, el magnetisme malsà de voler saber si hi ha vida o no. Això és el més emocionant, ¿existeixen o no els famosos marcians, també anomenats marcianets? ¿Són verds i llefiscosos? ¿Volen dominar l'univers? ¿Són bona o mala gent? ¿Són pitjors o millors que l'habitant de la Terra? Tirallonga de preguntes irresoltes que el cinema s'ha encarregat de resseguir amb obsessió anticipatòria pràcticament des dels seus inicis. I no ha defallit, al contrari, la curiositat ha augmentat en paral·lel a la carrera espacial de l'home. Com més avenços tecnològics, com més astronautes han perseverat en l'aventura d'enlairar-se amb coet cap a altres mons, més films han insistit a fabular sobre què diantre hi passa a Mart.

No es tracta de fer-ne una llista, que seria llarga i també feixuga, però ens podem remuntar al 1910, quan Thomas Edison –sí, el precursor del cinema– va confiar en el director Ashley Miller per imaginar plegats *Un viatge a Mart*, deliri psicotrònic sobre conceptes com gravetat inversa –*Tenet* potser no és tan estranya com pretén– en què un inventor arriba a Mart i descobreix un devessall de coses rares. Com en una fabulosa pirueta espai-temps, ens teletransportem cent anys després, cent cinc per ser més exactes, fins a *Mart* (2015), la inesperada aventura espacial de Ridley Scott, cineasta fascinat des dels seus inicis amb *Alien* i *Blade Runner* pels universos còsmics de la ciència-ficció. Inesperada, sí, molt inspirada i inspiradora odissea d'un astronauta que és donat per mort i que sobreviu a Mart gràcies a tota mena de divertides improbabilitats –fins i tot planta un hort!– que encara avui deuen fer les delícies de documentalistes i experts en atmosferes galàctiques.

Entremig, val la pena aturar-se a *Desafiament total* (1990), el viatge a Mart de Schwarzenegger gràcies a l'afany experimentador i subversiu de Paul Verhoeven, que va passar pel túrmix el material literari de Philip K. Dick –els nostres onirismes marcians no serien el mateix sense ell– per servir-nos una paràbola juganera, cridanera i fallera sobre un home que cada nit somia que viatja a Mart. La vida li canvia quan descobreix que allò no és cap somni. Tampoc són cap somni els marcians amb papada que fan la guitza als humans i en especial a un president dels Estats Units amb la cara i les ganyotes de Jack Nicholson. És *Mars Attacks* (1996), i tant que sí, el castell de focs *made in* Tim Burton, com una bomba fètida d'irreverència i mala bava, lúcida i destructiva. Va néixer per fer la gran estripada, però com més temps passa i el món va més pel pedregar, més guanya el film en pura capacitat descriptiva. ●

Toni **Vall**

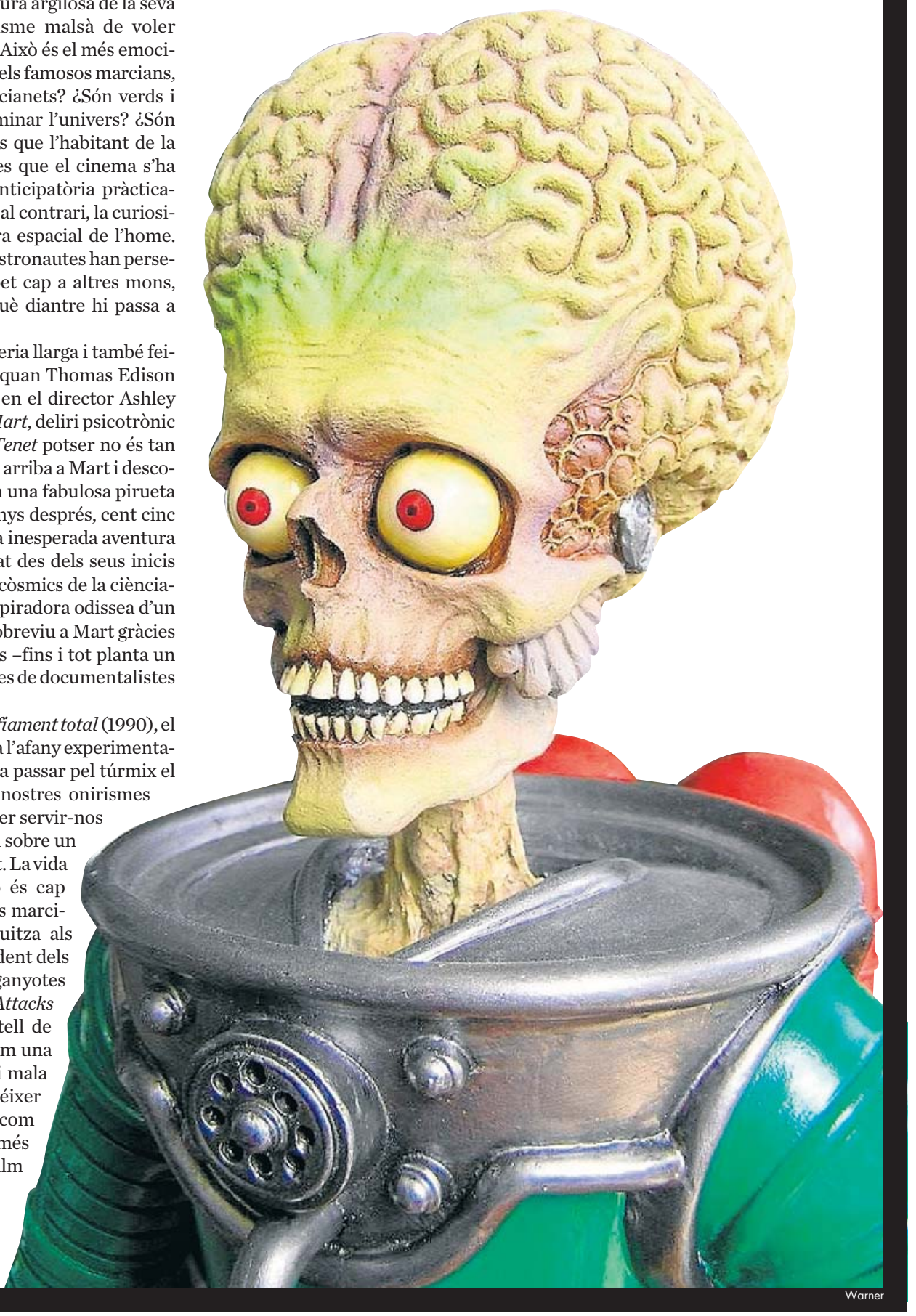

Warner